

LATVIJAS SOCIĀLDEMOKRĀTIJAS
ŠARLERUĀ PULCIŅŠ

VĒSTURISKĀ IZZIŅA
1911.g. - 1914.g.

PA - 21.fonds

Pēc 1905.g. revolūcijas sakāves, bēgot no represijām, daudz latviešu sociāldemokrātu meklēja patvērumu ārzemēs. Par emigrantu galvenajām apmešanās vietām kļuva Rietumeiropas lielākās pilsētas un rūpniecības centri. Tajos dzīvojošie sociāldemokrāti apvienojās pulciņos jeb ārzemju grupās.

1911.g. 12. martā Beļģijas pilsētā Šarleruā tika nodibināts Latvijas Sociāldemokrātijas (LSD) Šarleruā pulciņš.¹ Dokumentos minēts, ka Šarleruā jau iepriekš pastāvējusi sociāldemokrātu grupa,² taču tuvāku ziņu par to trūkst.

1911.g. 19. martā tika pieņemti pulciņa Statūti,³ kurus izstrādāja pēc Kopenhāgenas pulciņa⁴ statūtu parauga. Tajos norādīts, ka pulciņa galvenais mērķis ir Šarleruā un tās apkaimē dzīvojošo biedru sociāldemokrātiskās apziņas izkopšana, sociāldemokrātisko ideju propaganda, LSD morāla un materiāla atbalstīšana.⁵

Galvenā pulciņa instance bija sapulce, kura ik ceturksni izvēlēja sekretāru, kasieri un bibliotekāru, kā arī Rīcības komiteju, kuras priekšstāvis atklāja sapulces un ievēlēja sapulces vadoni.⁶

Statūtus apstiprināja LSD CK Ārzemju pārstāvniecība - Ārzemju Komiteja⁷ (ĀK).

-
- 1 LVA, PA-21.f.,1.apr.,1.1.,1.lp.
 - 2 Turpat, 2.o.p.lp.
 - 3 Turpat, 3.o.p.lp.
 - 4 Skat. Kopenhāgenas pulciņa (PA-16.f.) Vēsturisko izziņu
 - 5 LVA, PA-21.f.,1.apr.,1.1.,4.lp.
 - 6 Turpat, 4.o.p. lp.
 - 7 Skat. Ārzemju Komitejas (PA-2.fonds) Vēsturisko izziņu

Arzemu komiteja

Pulciņš atbalstīja bolševistisko virzienu partijā un nosodīja likvidātorisma tendences LSD CK. 1912.g. pulciņa biedri atbalstīja ideju par jaunas organizācijas - Ārzemju Grupu Biroja⁸ (AGB) dibināšanu⁹, kas vēlāk kļuva par LSD ārzemju grupu¹⁰ bolševistisko centru.

1913.g. sākumā pulciņa darbība atslāba, netika lasīti referāti, biedri neapmeklēja sapulces. Vēlāk situācija nedaudz uzlabojās.

1914.g., sākoties I Pasaules karam un vācu armijai iebrūkot Beļģijā un Francijā, liela daļa LSD ārzemju grupu bija spiestas pārtraukt darbību. Tā 1914.g. vasarā¹⁰ beidza pastāvēt arī LSD Šarleruā pulciņš.

Vadošā arhiviste

L. Vitola

L. Vitola

⁸ Skat. Ārzemju Grupu Biroja (PA-11.fonds) Vēsturisko izziņu
⁹ LVA, PA-21.f., 1.apr., 1.1., 11.o.p.lp.
¹⁰ Turpat, 2.1., 13.o.p.lp.